

Brüssel, 11. november 2019
(OR. en)

13898/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0198(NLE)

SCH-EVAL 189
FRONT 307
COMIX 518

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 8. november 2019

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13183/19

Teema: Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2018. aastal **Leedus välispiiride haldamise** valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

Delegatsioonidele edastatakse lisas 8. novembril 2019 toimunud nõukogu istungil vastu võetud nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2018. aastal Leedus välispiiride haldamise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist.

Vastavalt nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 15 lõikele 3 edastatakse soovitus Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele.

Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse

SOOVITUS,

mis käsitleb 2018. aastal Leedus välispiiride haldamise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee,¹ eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva otsuse eesmärk on soovitada Leedule parandusmeetmeid välispiiri haldamise valdkonnas 2018. aastal korraldatud Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast hindamist võeti komisjoni rakendusotsusega C(2019) 3010 vastu aruanne, milles käsitletakse järeldusi ja hinnanguid ning loetletakse hindamise käigus kindlaks tehtud parimad tavad ja puudused.

¹ ELT L 295, 6.11.2013, lk 27.

- (2) Heaks tavaks peeti Leedu riikliku piirivalveteenistuse riskianalüüsi korraldust ja toimimist ning operatiivseid lahendusi, mida kohaldatakse igakülgse, kõiki korralduslikke tasandeid hõlmava riskianalüüsi protsessi tagamiseks. Heaks tavaks peeti ka seda, et nendes lennujaamades, mida külastati, on kontrollikabiinid varustatud kaameraga, et jälgida kabiini ees seisvat inimest, ja kaamerapilt on nähtav nii kabiini paigaldatud ekraanil kui ka valveametniku kabinetti paigaldatud ekraanil, võimaldades piirivalveametnikele enne piirikontrolli väga hea pildi kõikidest reisijatest ja hoides ära võimaliku piirikontrollist kõrvalehoidmise, ning et Vilniuse ja Kaunase lennujaamas on kontrollikabiinid varustatud ekraaniga, millel esitatakse teave saabuvate ja lahkuvate lendude kohta (st täpne saabumisaeg, reisijate arv, määratud pagasilint jne), andes piirivalveametnikele nõuetekohase olukorrateadlikkuse saabuvate reisijate kohta, keda tuleb kontrollida.
- (3) Võttes arvesse, kui oluline on järgida Schengeni *acquis*'d, tuleks esmatähtsaks pidada integreeritud piirihalduse strateegiat: 2 ja 3; inimressursse ja väljaõpet: 4 ja 6; merepiirivalvet ja olukorrateadlikkust: 14 ja 18; kontrollimenetlusi/infrastruktuuri: 27, 28, 29, 30 ja 36.
- (4) Käesolev otsus tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele. Määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt peaks Leedu koostama kolme kuu jooksul alates otsuse vastuvõtmisest tegevuskava, kus on loetletud kõik soovitud hindamisaruandes tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks, ning esitama selle tegevuskava komisjonile ja nõukogule,

SOOVITAB:

et Leedu peaks tegema järgmist:

Integreeritud piirihaldus

1. sõlmima riikliku integreeritud piirihalduse strateegia ja kehtestama selged järelmeetmed ning selge korra strateegia ajakohastamiseks. Lisama riiklikkusse integreeritud piirihalduse strateegiasse kõik olulised piirihalduse arenduseesmärgid ja prioriteedid ning koostama selle rakendamise tegevuskava, mille kohaselt kõik asjaomased ministriumid peaksid tagama oma vastutusalasse kuuluvate meetmete tulemusliku rakendamise;
2. parandama riiklikku strateegilise planeerimise süsteemi, tegeledes integreeritud piirihalduse kõikide komponentidega järjekindlal ja tasakaalustatud viisil, mida on kohandatud riskianalüüsi, liiklusvoo ja eesseisvate ülesannetega. Leedu ja Valgevene piiril tuleb ümber hinnata dokumendiekspertide vajadused ja kohandada neid operatiivolukorra, riskianalüüsi ja liiklusvooga;
3. kohandama piirikontrolli valdkonna strateegilist planeerimist ja investeringuid operatiivvajaduste, riskianalüüsi, tulevaste ülesannete, õigusaktide muudatuste ja liiklusvooga ning tagama piiripunktide taristu ja töötingimuste ajakohastamise;

Personal ja koolitus

4. suurendama töötajate arvu, et tagada tõhusate piirikontrollimenetluste rakendamiseks vajalike koolitatud töötajate piisav hulk, võttes seejuures arvesse praegusi ja tulevasi ohte ja ülesandeid ning liiklusvoo suurust;
5. tagama, et kõikidel uutel piirivalveametnikel, kes on läbinud 12kuulise esmase koolitusprogrammi, on juhendaja;
6. suurendama piirikontrolli valdkonna täienduskoolituste ja nende piirivalveametnike arvu, kes sellistel koolitustel osalevad, ja tagama tööajal koolituse jaoks konkreetse ajavahemiku;

Kvaliteedikontrollimehhanism

7. arendama edasi riiklikku kvaliteedikontrollimehhanismi, lisades kõik integreeritud piirihalduse komponendid ja funktsioonid riiklikku hindamisprogrammi; looma täieliku ja ametliku riikliku hindamismehhanismi, et pidevalt hinnata Schengeni *acquis* rakendamist riiklikul tasandil;

Riskianalüüs

8. suurendama selliste sertifitseeritud töötajate arvu, kes on läbinud koolituse riskianalüüsi ning analüütiliste vahendite kasutamise, reisijate profiilianalüüsi ja dokumendipettuse avastamise valdkonnas; parandama piirivalveametnike teadlikkust terroristist välisvõitlejate profiilidest;
9. andma piirkondlikul ja kohalikul tasandil tegutsevatele analüütikutele piisavad õigused, et teha päringuid ja muid analüütilisi toiminguid piiril toimunud vahejuhtumite süsteemis (PIKS); koolitama neid analüütikuid kõnealuse vahendi peamiste funktsioonide valdkonnas, eesmärgiga kaasata andmed piirkondlikesse ja kohalikesse süsteemidesse;

Maismaapiiri valve

10. suurendama teadmismajaduse põhimõtte kohaselt piirivalvekordonite juurdepääsu ühispatrullide juhtimissüsteemile, et täiustada piirivalveametnike teadmisi eri olukordades kasutatavatest vahenditest ja parandada nii olukorrateadlikkust;
11. suurendama piirivalvepatrullidele eraldatavate öönägemisprillide ja termokaamerate arvu;
12. varustama patrullid kaasaskantavate seadmetega, et võimaldada neil teha päringuid olemasolevates riiklikes ja rahvusvahelistes andmebaasides;

Merepiiri valve

13. tagama, et integreeritud mereseiresüsteemi olukorrapilt on kättesaadav piirkondlikus koordineerimiskeskuses;
14. parandama mereseirevahendite kvaliteeti, et tagada väikeste ja keskmise suurusega laevade nõuetekohane avastamine ja identifitseerimine territoriaalvetes; suurendama patrullitundide arvu territoriaalvetes;
15. tagama, et üldine olukorrapilt (maa- ja merepiirilt) võetakse vastu ühes kohas. Parandama Neringa piirivalvekordoni vahetuseülemate teadmisi mereseire kohta;

Riiklik koordineerimiskeskus

16. hindama seadmete positsioneerimissüsteemi ja Eurosuri rakenduse võimalikku koostalitlusvõimet, et saaks luua ulatusliku riikliku olukorrapildi;
17. laadima Eurosuri riiklikule analüütilisele kihile üles asjaomased riskianalüüsivahendid, et tagada Eurosuri määruse täielik kohaldamine;

Olukorrateadlikkus

18. parandama olukorrateadlikkust ja lubama kõikidele piirivalveüksustele nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil avatuma juurdepääsu PIKSile;

Kontrollid piiril – horisontaalsed küsimused

19. tagama, et viisa kehtetuks tunnistamise ja tühistamise templid on olemas nii leedu kui ka inglise keeles;
20. parandama esimese ja teise astme kontrolli tegevate piirivalveametnike inglise keele oskust, suurendades inglise keele kursuste arvu;

21. tagama, et vorm, millega teavitatakse kolmandate riikide kodanikke, kelle suhtes kohaldatakse põhjalikku teise astme kontrolli, sellise kontrolli otstarbest ja korrast, on kättesaadav kõigis liidu ametlikes keeltes kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikli 8 lõikega 5;

Kena piiripunkt (raudtee) ja Kybartai piiripunkt (raudtee)

22. taotlema raudteeasutustelt nimekirja, kuhu on kantud rongis tegelikult viibivate reisijate ees- ja perekonnanimed ja nende kodakondsus;
23. kehtestama menetluse, mille kohaselt seda nimekirja kontrollitakse reeglina automaatselt, võrreldes seda olemasolevate andmebaasidega, nagu VSATIS;
24. tagama nõuetekohase ühenduse mobiilse piirikontrolli tegemiseks rongis;
25. tagama, et piirivalveametnikud kontrollivad piirikontrolli tehes kiibile salvestatud andmete autentsust;

Medininkai piiripunkt

Taristu

26. tagama igale piirikontrollialale ühe kindlaksmääratud töökoha, kus on piirivalveametnikele nõuetekohased töötingimused, et võimaldada profiilianalüüsi ja sujuvat liiklusvoogu;
27. vaatama üle töökohtade praeguse paigutuse kabiinides ja tagama, et piirivalveametnikud on näoga kontrollitavate reisijate ja sõidukite poole;
28. parandama piiripunkti taristut, et tagada sujuv liiklusvoog ja tõhusad piirikontrollid;

Klaipėda sadam

29. kohandama riikliku piirivalveteenistuse IT-tarkvara, et kontrollida meeskondade ja reisijate nimekirju automaatselt asjakohaste andmebaaside alusel;

Külastatud kohad – õhupiir

30. pakkuma vahetuseülematele juhtimiskoolitust;
31. tagama, et Vilniuse ja Kaunase lennujaamas on kontrollikabiinide aknakatted paigaldatud nii, et need ei võimalda kabiinis toimuva loata jälgimist, kuid ei kata kabiini esikülge ega takista reisijal nägemast isikut, kes temaga tegeleb;
32. parandama Vilniuse ja Kaunase lennujaama kontrollikabiinide kommunikatsioonisüsteemide kvaliteeti, et tagada nõuetekohane suhtlus piirivalveametnike ja reisijate vahel;
33. tagama Vilniuse, Kaunase ja Palanga lennujaamas nõuetekohaste suunavate viitade olemasolu vastavalt Schengeni piirieskirjade artikli 10 lõikele 1 ja III lisale;
34. parandama asjaomaste kohalike asutuste vahelist koostööd ja täiustama vajalikke ühiseid meetmeid (nt ühine riskianalüüs), et tagada ametiasutustevaheline tõhus teabevahetus;
35. tagama Schengeni piirieskirjade III jaotise, eelkõige artikli 23 punkti a nõuetekohase kohaldamise ja kaotama Schengeni alalt saabuvate reisijate süstemaatilised kontrollid piiril ning lõpetama trahvide määramise siselende teostavatele vedajatele;
36. suurendama Schengeni piirikontrolli valdkonnas kehtivate õigusnormide alaste koolituste arvu, et parandada ametnike ametioskusi ja piirikontrollide kvaliteeti;
37. parandama Kaunase lennujaamas sisenemistingimuste, eelkõige elatusvahendite olemasolu kontrollimist;
38. kaitsma kohalikus koordineerimiskeskuses salastatud teavet, nt kattes kõik aknad kaitsekilega;

39. suurendama dokumentide kontrollimise täiendkoolituste arvu ja edendama dokumendiekspertide ajutist lähetamist muudesse piiripunktidesse, et nad omandaksid iga liiki dokumentide kontrollimiseks vajalikud teadmised ja oskused;
40. tagama suunavate viitade nõuetekohase paigutuse, et suurendada Palanga lennujaamas kõikide kontrollikabiinide jaoks ridade nähtavust.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja
